

Prenumerata w miejscu: rocznie zł. 40; kwartalnie zł. 12; — miesięcznie zł. 5; Nr pojedynczy gr. 10.

N^{ro} 59

Prenumerata na prowincji, z opłatą pocztową zł. 20 kwartalnie. — Opłata za insercję obwieszczeń po g. 10 od wiersza mającego liter. 50.

w Warszawie dnia 2 Marca 1831 roku we Srodę.

Rzeczy krajowe.

Rozkaz Dzienny

w Kwaterze głównej w Warszawie d. 6 lutego 1831 r.

Przechodzą na stopień majorów: W pułku strzelców konnych byłej gwardji, kapitanowie: Wołowski Jan, odkommenderowany do sztabu jenerała dywizji Klickiego, i Całkowski Gahrjel, adjutant połowy tegoż jenerała, z pozostawieniem go przy sztabie rzeczonym.

Postępują na majorów: W pułku strzelców konnych byłej gwardji, kapitan Roszkiewicz Felix, z pułku 1 strzelców konnych. W pułku 1 strzelców konnych, kapitan Patek Franciszek. W pułku 2 strzelców konnych, kapitanowie: Pawłowski Karol, z tegoż pułku, i Wierzchlejski Antoni z pułku 3 ułanów. W pułku 4 strzelców konnych, kapitanowie: Maleczewski Sebastjan, odkommenderowany do sztabu dywizji strzelców konnych, z pozostawieniem go przy tych obowiązkach. Borkowski Lucjan z tegoż pułku, i Czyżewicz Józef z pułku 3 ułanów. W pułku 1 ułanów, kapitan Dziemiński Ant., odkommenderowany do sztabu gubernatora miasta Warsz., zostawując go przy tymże sztabie. W pułku 5 ułanów, kapitan Dębicki Józef. W pułku 2 ułanów, kapitanowie: Grabowski Hieronim, adjunkt sztabu głównego, z pozostawieniem go przy tych obowiązkach. Borowy Konstanty z tego pułku i Sulejewski Łukasz z pułku 1 ułanów. W pułku 4 ułanów, kapitan Kossakowski Felix. W dywizjonie karabinierów, kapitan Miracki Nikodem.

Przechodzą na stopień kapitanów: W pułku strzelców konnych byłej gwardji, porucznicy: Jozewicz Adam kwatermistrz, z pozostawieniem go przy tych obowiązkach. Tycz Kazimierz, Orłowski Ignacy, Nowodworski Wincenty, przykommenderowany do sztabu jazdy, Osmolski Mikołaj, adjutant połowy jenerała dywizji Wejsenhoff. Choromański Józef, adjutant połowy jenerała dywizji Klickiego. Rybczyński Kazimierz, adjutant połowy jenerała brygady Milberg. Tomkowicz Henryk, adjutant pułkowy. Kruszewski Ignacy, adjutant połowy przy boku j. o. x. naczelnego wodza, i Krzeczewski Antoni, kassjer pułkowy, wszyscy ostatni siedmiu z pozostawieniem przy obowiązkach, jakie dotąd pełnią; Laudauski Wincenty.

Postępują na kapitanów: W pułku 1ym strzelców konnych, porucznicy: Siemoński Wilhelm, Karowski Onu-

fry, Wendorf Ignacy; Saczyński Jakób kassjer, z pozostawieniem go przy tych obowiązkach, Szuldes Wincenty, Łapiński Andrzej i Bulharyn Joachim. W pułku 3im strzelców konnych, porucznicy: Porębiński Ferdynand, adjutant połowy jenerała brygady Przebendowskiego, zostawując go przy tych obowiązkach, Pomorski Antoni, Domaniewski Ignacy, Necki Józef, Woroniecki książę Henryk, Rogowski Michał, adjutant połowy jenerała brygady Przebendowskiego, zostawując go przy tych obowiązkach, Bardzki Felix i Miller Adam, adjunkt sztabu głównego, z pozostawieniem go przy tych obowiązkach. W pułku 2im strzelców konnych, porucznicy: Kurowski Tadeusz kassjer, Jezierski Julian, Kramarski Jan, Dworzecki Dominik, Madaliński Mikołaj i Czarnomski Piotr, adjutant pułku, zostawując pierwszego i ostatniego przy swoich obowiązkach. W pułku 4im strzelców konnych, porucznicy: Brzeski Paweł, Giersz Karol, Szelechowski Jan, Porczyński Antoni, Halbe Antoni, Schendel Ludwik adjutant pułku, ostatni z pozostawieniem go przy dotychczasowych obowiązkach. W pułku 1 ułanów, porucznicy: Kwieciński Walenty, Noakowski Piotr kassjer, Wide Korneli, Gołębiowski Felix, kwatermistrz, Strzemieczny Tomasz, adjutant połowy jenerała brygady Tomickiego, Łodziński Józef, Karbowski Rudolf, Ostrowski Tadeusz, adjutant połowy jenerała dywizji Weysenhoff, Kuczynski Karol z pułku 2 ułanów, i Podlesiecki Józef z pułku 4 strzelców konnych, zostawując każdego przy wskazanych sobie obowiązkach. W pułku 3 ułanów, porucznicy: Cichocki Wincenty, Swiężawski Karol, Majewski Ignacy adjutant pułku, Niwiński Bernard, Bogucki Kajetan, Zieliński Jan, Falkowski Józef, Niżowski Antoni kassjer, i Filipowicz Jeremiasz, ostatni z pułku 4 strzelców konnych, zostawując trzeciego i osmego przy dotychczasowych obowiązkach. W pułku 2 ułanów porucznicy: Gajewicz Felix, Micielski Wojciech, Żwan Antoni, Kazanowicz Jan kassjer, i Ponitowski Stanisław, zostawując przedostatniego przy obowiązkach jakie dotąd pełni. W pułku 4 ułanów, porucznicy: Piegłowski Wawrzeniec kassjer, Techmański Paweł, Żwan Michał, Wysokiński Ludwik, Senakiewicz Jan, Hryniewicz Jan, gwałtyger dywizji ułanów, i Sadłucki Leopold z pułku 2 ułanów, zostawując pierwszego i szóstego przy dotychczasowych obowiązkach. W dywizjonie karabinierów, porucznicy: Sikorski Łukasz, Białoskórski Franciszek i Wyganowski Franciszek. (Dokończenie jutro.)

Roskaz Dzienny

W kwaterze głównej w Warsz. z d. 28 lutego 1831 r.
 Uwidomienia się wojsko, iż pułkownicy Turno i Prądynski przeznaczeni zostali: pierwszy, na szefa sztabu całej jazdy; drugi, na kwatermistrza jeneralskiego wojska. Naczelną wódz, *Skrzynecki.*

Rząd Narodowy.

Wszem w obec i każdemu z osobna, komu o tem wie-
 dzieć należy wiadomo czyni. Gdy okręg gminy cyrkułu IVgo miasta Warszawy niema reprezentanta na sejm, prze-
 to rząd narodowy wzywa was obywatele rzeczonoego okrę-
 gu prawo głosowania mający, abyście się na dzień 3 mar-
 ca b. r. w mieście Warszawie w miejscu przez radę muni-
 cypalną oznaczonem, na obrady zebrałi.

Po dopełnieniu przepisów art. od 47 do 56 statutu or-
 ganicznego o reprezentacji narodowej z dnia 19 listopada
 (1 grudnia) 1815 wskazanych, jedyną czynnością zgro-
 madzonych obywateli będzie, wybrać deputowanego na
 sejm.

Zgromadzenie gminne dłużej trwać nie może nad 24
 godzin. — Działo się w Warszawie dnia 1 marca 1831.

(Tu podpisy.)

Rząd Narodowy.

Wszem w obec i każdemu z osobna, komu o tem wie-
 dzieć należy wiadomo czyni.

Gdy okręg gminy cyrkułu VIII miasta Warszawy nie
 ma reprezentanta na sejm, przeło rząd narodowy wzywa
 was obywatele rzeczonoego okręgu, prawo głosowania ma-
 jący, abyście się na dzień 3go marca b. r. 1831 w mieście
 Warszawie w miejscu przez radę municypalną oznaczonem,
 na obrady zebrałi.

Po dopełnieniu przepisów art. od 47 do 56 statutu or-
 ganicznego o reprezentacji narodowej z dnia 19 listopada
 (1 grudnia) 1815 r. wskazanych, jedyną czynnością zgro-
 madzonych obywateli będzie, wybrać deputowanego na sejm.

Zgromadzenie gminne dłużej trwać nie może nad 24
 godzin. — Działo się w Warszawie dnia 1 marca 1831 r.

(Tu podpisy.)

— *Rada municypalna miasta stołecznego Warszawy.*
 Podając do wiadomości publicznej uniwersałę rządu naro-
 dowego w dniu dzisiejszym zapadłe, zwołujące zgromadze-
 nia polityczne cyrkułów 4 i 8 téj stolicy na dzień 3 b. m.,
 uwiadomia obywateli, którzy na tych zgromadzeniach mają
 prawo głosowania, że obrady cyrkułu 4 odbęda się w dniu
 pomienionym na ratuszu głównym, a cyrkułu 8 czyli
 przedmieścia Pragi w refektarzu xx. Bernardynów na Kra-
 kowskiem przedmieściu o godzinie 9 zrana, zaś godzina
 przedzój, to jest o godzinie 8 rano, odprawione będzie
 zwykłe nabożeństwo dla obywateli cyrkułu 4 w kościele
 xx. Reformatów, a dla obywateli cyrkułu 8 w kościele xx.
 Bernardynów. — w Warszawie dnia 1 Marca 1831 roku.

(Tu podpisy.)

— *Dyrekcja szczegółowa towarzystwa kredytowego
 ziemskiego w okręgu województwa Płockiego.* Wiadomo
 czyni iż dobra Mieszki Bardony z przyległościami na do-
 brach Mieszki Ruszki, Mieszki wielkie i innemi, w obwo-
 dzie Przasnyskim województwie Płockiem położone, Szy-
 mona Lebkowskiego dziedziczne, wypuszczone będą w

trzechletnią dzierżawę od dnia 24 czerwca r. b. przez pu-
 bliczną licytację, która się odbywać będzie w biurze dy-
 rekcji szczegółowej w Płocku dnia 12 kwiet. r. b. od go-
 dziny 9ej zrana.

Warunki licytacyjne główniejsze, wkładają na Dzier-
 żawcę:

A) Opłatę należności do gruntu przywiązanych arty-
 kułem 41 prawa sejmowego wyszczególnionych, tudzież
 ciężarów wieczystych w myśl art. 44 tegoż prawa, o ile te
 pierwszeństwo przed towarzystwem mają, wynoszących sum-
 mę 675 złp. 14 gros. niemniej ponoszenie wszelkich cięż-
 arów służby publicznej.

B) Złożenie gotowizną dla towarzystwa całkowitej za-
 ległości z kosztami, procentami w ilości złp. 665 gro. 10,
 nie licząc w to kosztów obwieszczeń i oddania dóbr w
 possessję.

C) Przyjęcie obowiązku dalszego wnoszenia wypłat
 przez ciąg dzierżawy towarzystwu należnych, w dwóch
 półrocznych ratach, wynoszących sumę po złp. 189 gr. 3.

D) Oddanie dóbr po wyjściu kontraktu dzierżawnego
 w takim stanie, w jakim je dzierżawca obejmuje.

E) Zrzeczenie się wszelkich pretensij przez czas dier-
 żawy za jakiegobądź nakłady gruntowe. Warunki te i inne
 każdego czasu przejrzane być mogą w biurze dyrekcji
 szczegółowej. — Wzywa przeło dyrekcja chęć dzierżawie-
 nia mających do stawienia się w terminie powyższym licy-
 tacji. — Płock d. 4 lutego 1831 r. Za prezesa, *Płaskow-
 ski.* Pisarz *Brzozowski.*

— *Obwieszczenie.* Stosownie do rozkazu naczelnego wo-
 dza siły zbrojnej, niżej wymienione osoby, o szpiego-
 stwo posądzone, stawione były przed sądy wojenne zwy-
 czajne, które do d. 27 b. m. następujące wydały wyroki.

1) W sprawie Enocha Mordkowicza Glückfeld i Majera
 Littman Glückfeld. — Z akt sprawy wykryło się: 1) Ze
 Enoch Mordkowicz, przez jenerała Roßen wojska Rossyj-
 skiego, nagrodą pieniężną ujęty, podjął się pojechać do
 Polski, dla powzięcia wiadomości o cesarzewiczu. 2) Iż w
 samiej istocie przybył do kraju naszego i w powrocie do
 Rossji przytrzymanym został dnia 7 grudnia r. z. w mie-
 ście Tykocinie; co do Majera Littman, ten był tylko na-
 jętym woźnicą. Sąd wojenny wykomenderowany z gwardji
 narodowej, uświadomił obu, wychodząc z téj co do Mord-
 kowicza zasady, iż tenże przybył w kraj nasz, w zamię-
 rze szpiegowania, w czasie gdy jeszcze związki z Rossją
 zerwane nie zostały, a mianowicie przed ogłoszeniem re-
 wolucji za narodową.

2) W sprawie starozakonnych: Szaja Wolf Rozenthal;
 Lewka Moszkowicza; Leyba Lipnickiego; Lewina Hersz
 Halberstadt; Berka Leyzorowicza Blum. — Sąd wojenny
 pułkowy wyrokiem z dnia 22 b. m. zapadłym, uznawszy
 dwóch pierwszych winnymi szpiegostwa dla nieprzyjaciela,
 skazał ich na karę śmierci, względem zaś trzech ostatnich
 jako mocno podejrzanych, a których sprawa dla przecię-
 téj komunikacji wyjaśnioną być nie mogła, zadecydował
 iż mają być zatrzymani w więzieniu inkwizycyjnem, aż
 do zupełnego wyjaśnienia sprawy. Posałdani korzystając
 z prawa założenia appellacji, odwołali się do drugiej in-
 stancji. Wykomenderowany w tym celu sąd wojenny dy-
 wizyjny, analizując potrzebnie sprawdzenie okoliczności,

przez appellantów, ku ich obronie podanych, polecił uzupełnienie instrukcji, po uskutecznieniu takowej, o ile to w obecnych okolicznościach miejsce mieć mogło; sąd wojenny dywizyjny z tych powodów zawyrokuje zawiesić, aż do możliwości przesłuchania denuncjanta, który potajemnie z Warszawy się oddalił, stanowiąc zarazem, iżby obwinieni w dotychczasowym areszcie zatrzymani zostali.

3) W sprawie starozakonnych Leyba Stoltz; Abraham Cwikiel. Gdy z akt sprawy okazało się iż Leyba Stoltz zamieszkały w Austrii, w mieście Warenżu, a trudniący się małym handlem, przybył w kraj tutejszy, jako wysłany przez stryjca swego za kupnem pszenicy: że Abraham Cwikiel zamieszkały przy rodzicach w mieście Hrubieszowie znajdując się w Warenżu, kiedy Stoltz z takowego do Polski wyjeżdżał, zabrał się z nim, chcąc powrócić do rodziców, od których się był na czas krótki oddalił, przeto sąd wojenny uznał obudwóch niewinnymi szpiegowania dla nieprzyjaciela i postanowił iżby jako nieopatrzeni w dostateczne świadectwa, odesłani byli transportem, pierwszy do granicy Austriackiej, drugi zaś do miejsca swego zamieszkania miasta Hrubieszowa. Co do wiadomości publicznej podaje. — W Warszawie d. 28 lutego 1831 r. — Z polecenia p. o. szefa sztabu gubernatora, major *Nofok*.

— *Obwieszczenie*. Po ogłoszeniu stolicy w stanie oblężenia generał dywizji Wojczyński gubernator miasta, wskutek postanowienia rządu narodowego z d. 20 lutego r. b. wyznaczył sąd wojenny nadzwyczajny pod przewodnictwem generała brygady Mycielskiego, któremu zalecił sądownie osądzić osoby o szpiegowaniu dla nieprzyjaciela obwinionych, sąd wojenny do dnia 27 b. m. wydał następujące wyroki.

1. W sprawie starozakonnego Michelsona *Fiszel*. Gdy się okazało, iż podsądny mylnie obwiniony został o szpiegowanie dla nieprzyjaciela, albowiem należał tylko do tajnej policji za rządu zeszłego, przeto sąd wojenny nadzwyczajny wyrokiem swoim z d. 23 b. m. sprawę obecną właściwemu komitetowi do rozpoznania odesłał.

2. Bejnos Hersz starozakonny: Podsądny oskarżonym został przez dwóch małoletnich chłopców, iż w czasie gdy wojsko Polskie przez wieś Kobylkę przechodziło, on ukrywając się do chlewka spisywał piórem na papierze ilość przechodzącego wojska. Przy aresztowaniu go na miejscu nie znaleziono przy nim ani pióra, ani atramentu, papier zaś jaki miał przy sobie w kieszeni obejmował rachunek dostawionych i dostawić się mających kamieni do budowania drogi na trakcie Radziwiłłskim. Właściwi urzędnicy drogowi znaleźli rachunek ten zgodny z rzeczywistością. Co do ukrycia się w chlewku w czasie przechodu wojska, podsądny wytłómaczył się że uczynił to z obawy aby go za przewodnika nie wzięto. Sąd wojenny nadzwyczajny uniewinnił Bejnisa Hersza.

3. Hebdowski Jan były kamerdyner generała Rożnieckiego i Lipiński Marcin pisarz domu szambelana Nowakowskiego. W pewnym domu szynkowym jeden z żołnierzy należąc do rozmowy o wojsku Rosyjskiem utrzymywał, iż go jest w naszym kraju 200,000. Obecny temu Hebdowski przeczył temu mówiąc, że jest go tylko 130,000. Żołnierze uważając z tego względu Hebdowskiego za podejrzanego, tem więcej iż wiedzieli że był dawniej służą-

cym generała Rożnieckiego, przytrzymali go, a z nim znajdującego się razem Lipińskiego. Gdy ścisłe śledztwo nie wykryło nic więcej prócz powyższych okoliczności, przeto sąd wojenny nadzwyczajny wyrokiem z dnia 25 b. m. uniewinnił obudwóch podsądnych.

4. Starozakonny Lejbkowiec Arye, obwiniony oszpiegowstwo dla nieprzyjaciela.

W dniu 25 b. m. wprowadzona była sprawa przed sąd wojenny, lecz ten znalazłszy że instrukcja tej sprawy z powodu przeciętej komunikacji dotąd do zupełnej dojrzałości doprowadzoną być nie mogła, zdecydował, aby obwiniony zatrzymany był w dotychczasowym areszcie dla uzupełnienia instrukcji sprawy.

Podając zapadłe wyroki do publicznej wiadomości, wydam wszystkich którzyby mogli mieć jakie dowody przeciw uniewinnionym, aby te do d. 3 marca r. b. godziny 9ej rano składali w biurze gubernatora w Pałacu komisji rządowej wojny, po upłynieniu tego czasu, podsądni na wolność wypuszczeni zostaną. W Warszawie dnia 28 lutego 1831 r. Z polecenia p. o. szefa sztabu gubernatora. Major *Nofok*.

— Co się też stało z owym kucharzem od Daniłowa? *Quousque tandem abutere G. patientia nostra?* ***

— Pożądane mapy Polski Engelharda, nadeszły znowu do księgarni Merzbacha, ulica Miodowa Nr. 486 dom Lessla.

— Wsklepie ubogich jest do nabycia ustawa zamierzonego *towarzystwa wojny*, exemplarz po groszy 15.

— (*Nad.*) — Krótką chwilę po-bytu mego w Warszawie, poświęciłem odwiedzeniu raunego kolegi, znajdującego się w lazarecie urządzonym w salach redutowych. Nie mogąc przewieźć na sobie, abym w obliczu ziomek moich nie wynurzył publicznego podziękowania zasługom Polkom, które poświęciły się pielęgnowaniu rannych w tym miejscu złożonych, jak niemniej ustanowionemu nad tym lazaretem rządzący p. Karolowi Jastrzębskiemu, podobno byłemu artyście dramatycznemu, który, jak zapewniali mnie znajdujący się w lazarecie koledzy, jest niezmordowany w poświęceniu się na usługę swych ziomek, o czém sam naocznie przekonałem się, widząc we wszystkich szczegółach przykładowy porządek, wzorową czystość i pełną gorliwość ochoczość, oraz pamięć o każdym w szczególności chorym. A. W. kapitan.

— (*Nad.*) — Czuję się zobowiązanym do wynurzenia publicznie wdzięczności szanownym starszym gminy Izraelskiej, którzy z prawdziwym patriotyzmem wspierają wszystkich, udających się na walkę w sprawie wspólnej ojczyzny, którzy i mnie łaskawie udzielić raczyli złt. 400 na zakupienie konia i innych efektów potrzebnych. Dzięki wam szanowni mężowie, wasze czyny szlachetne wiecznie wyryte będą w karcie dziejów Polskich, a jeśli Polak uwolniony z więzów despotyzmu, zajrzy kiedy do imion obywateli, którzy ojczyznę wspierali, dowie się wtenczas, że i Izraelci nie są odrodzonymi dziećmi Polski. S. H. podporucznik.

— (*Nad.*) — Znając od lat 10 doktora Leo, jego szlachetne uczucia, wiedząc dobrze, ile go ludzkość cierpiąca obchodzi, mocno ubolewam, widząc, że pan A. S. w ar-

tykule w gazecie Polskiej Nr. 56, usiłuje wystawić pana doktora Leo, jako człowieka nieczułego i niesprzyjającego sprawie narodu. Byłoby obowiązkiem pana A. S., jeśli jest tyle czułym, że aż innym nieczułości zarzuca, dowiedzieć się wprzód, jakiego jest sposobu myślenia doktor Leo, a wtenczas usłyszałby, że się rzadko w mieście naszym znajduje człowiek, któremu by sprawa cierpiącej ludzkości tak była przywiązana do serca jak panu Leo; że nie ma bezinteresowniejszego lekarza, i że wiele zakładów dobroczynnych, jemu winne początek i dobry postęp. Lecz zkąd to pochodzi, że tyle doktorów ociąga się z pośpieszeniem na ratunek rannym? o to, że u nas wymagają od doktora, aby był geniuszem uniwersalnym; można być doktorem medycyny i chirurgji, można najlepiej znać chirurgję, a przytém nie być tyle zgrabnym bandażystą i operatorem, jak chirurg 2go rzędu, a wtenczas raczej szkodzić, aniżeli pomódz może. Jakże wymagać możemy od doktora, który od lat 15 wewnętrznie leczyl choroby i któremu przez ten czas może i 5 przypadków chirurgicznych się nie zdarzyło, żeby ten z razu opatrywał rannych? a jeśli to uczyni, a po nim chirurg przyjdzie i przygani mu, co się wtenczas stanie z jego reputacją i co z chorym? Nie lepiejże zatem czyni doktor sumienny, jeśli odsyła w takim razie pacjenta do bieglejszego od siebie? Pan A. S. wnioskuje jeszcze z tego, że doktor Leo odsyłając rannego po radę do w. doktora Nowickiego, nie musi sprzyjać powszechnej sprawie narodu. Na to odpowiem, że pan doktor Leo poświęca swoje usługi chorym w lazarecie Ujazdowskim, że pomysł założenia szpitalu oficerskiego na koszt prywatny w domu Wernera, powstał z natchnienia doktora Leo i jemu winien jest stan kwitnący, w którym zostaje; na koniec wielebym mógł przytaczać przykładów przekonywających, lecz: *Ubi rerum testimonia adsunt, non opus est verbis.*

A. E.

— (Nad.) — Pomimo trudnych dla ojczyzny okoliczności, znajdują się jeszcze w stolicy ludzie młodzi, w sile wieku, zdrowi zupełnie, wyjawszy może nieco antypatii od dymu prochowego, którzy we dnie kryjąc się za bierowe stoliki, wieczorem spacerują po ulicach w adjutantkich furazerkach, w płaszczach oficerskich i z orężem u boku. Takich i tym podobnych paniczów, na potrzebę ojczyzny niepomnych, mamy już spisany katalog, i skoro chwila dla nich prekluzyjna upłynie, a nie udadzą się w szeregi obrońców kraju, nazwiska ich drukiem ogłosimy. Z.

— (Nad.) — Jeden z poetów Warszawskich, takich, co z każdym wiatrem zmieniają ton i przedmiot swych deklamacji, a co gorsza officer gwardji narodowej, ma upodobanie w powtarzaniu i rozszerzaniu zatrważających wieści. Jeśli się nie upamięta, wymienimy jego nazwisko. Z.

— (Nad.) — Byłem świadkiem jak wydawca Dziennika Powszechnego, mocno powstawał przeciwko temu, iż rząd narodowy ogłasza razem przez wszystkie gazety i dzienniki wiadomości od wojska i inne ważne całą powszechność obchodzące. Co większa tenże wydawca wyraźnie oświadczył: iż postanowił postarać się dla Dziennika swojego o monopolium grzeziarskie. Sądzi on bezinteresownie, że tylko Dziennik Powszechny ma prawo pierwszy donosić urzędowe wiadomości o najważniejszych wypadkach jak gdyby korzyści z redakcji tego pisma, dochód skarbowy czyli pu-

bliczny stanowiły. Gdy tak nie jest... zatem i ja sądzę zupełnie przeciwnie, że chociażby to tylko za urzędowe uważaném być mogło, co przechodzi przez ten dziennik, nie przeszkadza jednak tej mniemanéj urzędowości współczesne umieszczanie doniesień rządowych w innych pismach. Owszem położenie nasze teraźniejsze wymaga jak najspieszniejszego ogłaszania prawdziwych wiadomości, aby zapobiegać fałszom i trwożliwym wieściom, które osłabiają ducha, bardzo szkodzą dobru publicznemu. Nieby nie szkodziło, gdyby wiadomości wojenne, nawet przez alizże śpiesznie ogłaszane były. Redakcja więc Dziennika Powszechnego wyperswadować sobie powinna, że to już nie są czasy Nowosilców, Stanisławów Grabowskich i Kallasanłych Szaniawskich, pod których opieką nie dobro krajowe, ale korzyści osobiste naprzód w Monitorze, a później w Dzienniku zyskiwać się dawały. Wstrzymujemy się z rozwinięciem poprzedniczej uwagi i tylko na teraz prosimy szan. wydawcę, aby się zlitował nad czytelnikami wszystkich pism codziennych i nie raczył narzekać, iż sobie mają o ile można rychło udzielaném to, co cały kraj, co każdego obywatela obchodzi. Od pierwszego wystrzału w wielkopomnym dniu 29 listopada r. z. każdy rzec się już był powinien osobistych widoków, a jedynie mieć na celu dobro publiczne. *Sermo ad unum, doctrina ad plures!*

Z. Ż. Z.

Wiadomości Zagraniczne.

WŁOCHY. — *Od granicy Włoskiej, d. 15 lutego.* — Nie mamy dotąd szczegółów pewnych o powstaniu we Włoszech, wiadomo przecież że rewolucyjne poruszenia szerzą się w państwie kościelnym. Powstanie wybuchło już po kolei w Faenza, Forli, Cesena i Ravenna. Dowódca tego ostatniego miasta mając tylko 400 ludzi załogi, uległ przemagającej sile i cofnął się z miasta. W Forli przyszło do walki między powstańcami a żandarmami i nie obeszło się bez krwi rozlewu. Z południowych Włoch okolic nie mamy dotąd wiadomości, ale mówią, że przyszło do powstania w Rimini, Pesaro i Ankonie, tudzież w zachodniej stronie gór w Toskańskim, a mianowicie w Pizie i Pistoji, w których miejscach panował duch taki, iż nie można wątpić, że do sprawy rewolucyjnej przystąpiły. Dotąd nie zajmuje powstanie więcej nad 250 do 300 mil kwadratowych kraju, który poczynając od morza Adryatyckiego, aż do zatoki Genueskiej, łączy właściwy półwysep Włoski, zresztą stałego lądu Europy. Zapewniają, że tajne związki roskrzewiły po całych Włoszech ducha rewolucyjnego. Z Benatek, (Wenecji), wyruszyła niemal cała załoga Austriacka ku brzegom Padu, a jej miejsce zastąpią inne pułki Niemieckie wojska Austriackiego, Słychać że generał Frimont posłał pułk huzarów do Modeny. Za dni kilka będziemy zapewne mieć dokładne doniesienia. Z Parmy nie nie donoszą, stąd wnosić można że tam jest spokojnie. Z Wiednia nadeszedł rozkaz do poboru 10,000 rekrutów z kraju Lombardzko-Benackiego. W Turynie zabrała policja odezwy, które z Francji rozestane były do wszystkich miast i wiosek kraju Sardyńskiego. Winieta na tych odezwach była trójkolorowa Włoska, to jest: czerwona, biała i zielona.